

## NOTAT

Vår ref.  
15820/2007/014/BRIBRE

Dato  
31.07.2007

Til:

Toril Reitan	Serviceorget
Kirsten Johanne Aune	Serviceorget
Heidi Kråkvik	Serviceorget
Grete Rolfsen	Serviceorget
Anne Kristine Fagervold	Serviceorget
Ida Tyskø Sivertsen	Serviceorget

Opplæring og avvikling valgting - Kommunestyrevalget og fylkestingsvalget 2007

Informasjon om prøving av forhånd- og valgtingsstemmer/stemmegivninger, grovtelling, fintelling og stikking/punching, tids- og arbeidsplaner.

### Fylkestingsvalget:

Forhånds- og valgtingsstemmegivningene til fylkestingsvalget skal prøves på samme måte som stemmegivningen til kommunestyrevalget, og alle rutiner i denne forbindelse tas umiddelbart etter tilsvarende rutiner for kommunestyrevalget.

Forhåndsstemmer og valgtingsstemmer skal hele tiden holdes adskilt. Også valgtingsstemmene fra kretsene skal holdes adskilt p.g.a. den optiske løsningen.

### Prøving av forhåndsstemmer/stemmegivning:

Reglene for prøving av forhåndsstemmer (godkjenning stemmegivning), framkommer av valgforskriftenes § 35-37.

Prøving av forhåndsstemmer skal nå i hovedsak skje før valgdagen eller senest fire timer før siste valglokale stenger.

Av sikkerhetsmessige årsaker må det legges til side et visst antall prøvde forhåndsstemmer (ca. 20 stk) som skal telles sammen med de som kommer inn sent mandag og evt. godkjente tvilsomme stemmer. Prøving av resterende forhåndsstemmer kan ikke skje før valglokalene er stengt på valgdagen og alle avkrysningsmanntallene kommet inn.

Foreløpig avkryssing av forhåndsstemmene vil nå skje elektronisk etter hvert som de kommer inn. Deretter blir de lagt i en urne fram til de prøving skal gjennomføres.

Avkryssningsmantallene blir produsert slik at elektronisk avkryssing fram til onsdag før valget blir med, mens forhåndsstemmer som mottas etter denne tid samt valgtingsstemmer må avkrysses manuelt.

Prøving/godkjenning/opptelling av forhåndsstemmegivning gjennomføres på valgdagen mandag 10. september kl 1600. Fra valgstyret deltar som tidligere bestemt; Hallgeir Grøntvedt, Knut Ring og Torhild Aarbergbotten, samt Toril Reitan og Britt Brevik fra administrasjonen.

Forkastede stemmegivninger må og skal behandles av et samlet valgstyre.

#### Prøving av valgtingsstemmer/stemmegivning:

Når det gjelder prøving av stemmegivning avgitt på valgting, er det stemmestyrene som godkjenner kurante stemmegivninger ved å la velgeren legge stemmeseddelen i urna. Fremmede og tvilsomme stemmer legges i eget omslag og prøves av valgstyret før fintellingen starter.

#### Prøving av selve stemmene (stemmeseddelkonvolutt/liste):

Når det gjelder godkjenning av stemmeseddelkonvolutt og liste er det tellekorpset/valgstyret som godkjenner de som er kurante, mens valgstyret må prøve de som er tvilsomme.

Det er kun ved forhåndsstemmegivning og ved fremmedstemming/tvilsom stemmegivning på valgdagen at det brukes omslagskonvolutter.

#### Grovtelling:

Grovtellingen av forhåndsstemmer kan ikke starte før valgdagen, men skal starte minst 4 timer før valglokale stenger. De stemmeseddelkonvolutter som holdes tilbake samt de som mottas på mandag kan verken prøves, grov- eller fintelles før etter at alle avkryssings-mantall er kommet inn på valgdagen.

Valgstyret/utvalgte medlemmer fra valgstyret foretar grovtellingen av forhåndsstemmer fra kl. 1600 på valgdagen.

Grovtelling av valgtingsstemmer kan starte først når alle valglokaler er stengt.

Grovtellingen skal foregå i kretsene av stemmestyrene. Grovtellingen hos oss starter straks eget valglokale stenges.

Se forøvrig: Eget ark med "Oppgaver/tidsplan valgting".

Grovtelling kan gjøres i kretser med mer enn 100 stemmeberettigede, d.v.s. i alle kretser i vår kommune med unntak av Kråkvåg. Kråkvåg leverer straks etter valglokalets stenetid sine stemmer til Storfosna, hvor de blandes og grovtelles sammen med stemmene i denne kretsen.

Egne tellekorps for grovtelling trengs ikke lengre, men vi vil ha ekstra administrativt personell (valgfunksjonærer) i beredskap for å kunne forsterke stemmestyrene i Hårberg og Opphaug krets ved behov for bistand under grovtellingen.

Ekstra administrativt personell vil være tilgjengelig for bistand til utskifting av lister, jfr. det som er anført under fintelling, og vurdere rettede lister.

### Fintelling:

Fintellingen starter straks all grovtelling er ferdig, og det legges til rette for optisk lesning/telling.

Godkjente "samlelister" må skiftes ut (d.v.s. listene som er brukt ved forhånds-stemming utenfor kommune/fylket hvor det krysses for valgt parti) med rene lister, slik at disse kan telles optisk.

### Stikking/punching:

For kommunestyrelistene blir dette nå gjort optisk, mens fylkestingslistene "bare telles" optisk og videresendes fylkesvalgstyret (minimalt med retting foretas på fylkestingslistene).

### Oppsummering:

Det legges til side 20 forhåndsstemmer for telling sammen med de som måtte komme i sent mandag. Dette bør være tilstrekkelig for å sikre anonymiteten. Det er viktig at det ikke blir for mange til telling på valgkvelden, da tidsfristen for innsendelse til fylkesvalgstyret ikke gir rom for det.

Utvalgte medlemmer av Valgstyret teller selv forhåndsstemmene, og starter prøving/godkjenning og grovtelling kl. 1600 på valgdagen. Stemmestyrene starter grovtelling av valgtingsstemmer umiddelbart etter valglokalets stengetid, og transporterer deretter sedlene og øvrig materiell inn til Rådhuset. Stemmestyret i Hårberg og Opphaug krets forsterkes om nødvendig med administrativ bistand under grovtellingen.

Utvalgte medlemmer fra Valgstyret prøver deretter de siste forhåndsstemmene etter at avkryssingsmanntallene er kommet inn, hvorefter valgstyret vurderer og grovteller de siste stemmene.

Forøvrig vil det i likhet med tidligere år bli gitt orientering/opplæring til både valgstyre, stemmestyre, tellekorps og administrative medhjelpere.

## INFORMASJON TIL LEDERE OG MEDLEMMER AV STEMMESTYRENE:

Se forøvrig: [Opplæringsfoiler for stemmestyrene - PowerPoint presentasjon](#)

Praktiske ordninger:

- Stemmestyre
- Valglokale
- Servering

Valgloven:

- Tidspunkt for stemmegivningen
- Ordensregler
- Stemmegivning i valglokalet
- Stemmegivning utenfor valglokalet

Valgmateriell:

Se egen utstyrsliste!

Gjennomgang av utfylling møtebok

Innlevering av materiell:

- 1/2 urner
- Avgitte stemmesedler kommunestyre- og fylkestingsvalg (grovtelt og sortert partivis)
- Avkrysningsmanntall
- Stemmegivninger i særskilt omslag
- Stemmekretsens manntall
- Stemmestyrets møtebok

Se eget punkt i stemmestyrenes møtebok om hva som skal returneres av materiell/utstyr.

## MATERIELL TIL STEMMESTYRENE:

Antall stemmesedler: (alle stemmesedler som er brukt skal returneres)							
	Kråkvåg	Storfosna	Garten	Grande	Hårberg	Opphaug	Uthaug
Kommune:							
AP, FRP, H, SP	30	100	100	200	1500	1200	370
Øvrige	25	75	75	100	1000	550	175
Blanke	10	40	50	50	200	100	50
Fylket:							
AP, FRP, H, SP	30	100	100	150	1300	1000	300
KS, KP, RV, DEM, MDG	25	75	50	50	400	300	100
KRF, PP, SV, V	25	75	75	100	1000	550	175
Blanke	10	40	50	50	200	100	50
Konvolutter særskilt omslag og stemmeseddelkonvolutter: (alle brukte konvolutter skal returneres)							
	Kråkvåg	Storfosna	Garten	Grande	Hårberg	Opphaug	Uthaug
	5	10	15	25	100	50	50
Stempler: (alle stempler skal returneres)							
	Kråkvåg	Storfosna	Garten	Grande	Hårberg	Opphaug	Uthaug
	2	4	4	4	6	4	4
Urner: (alle urner skal returneres) Hårberg og Opphaug kretser får utlevert 2 urner (henholdsvis 1 for kommunestyrevalget og 1 for fylkestingsvalget. Resterende kretser bruker en og samme urne for begge valg!)							
	Kråkvåg	Storfosna	Garten	Grande	Hårberg	Opphaug	Uthaug
	1	1	1	1	2	2	1

Følgende skal også med til alle kretser:

- |   |   |                           |
|---|---|---------------------------|
| 1 stk. avkrysningsmanntall                            | - | returneres                |
| 1 stk. hovedmanntall                                  | - | returneres                |
| 2 eks. stemmestyrenes møtebok (utfylt m/partier)      | - | utfylt møtebok returneres |
| Valglov, valgforskrift og valghåndbok                 | - | kastes                    |
| Skjema for stemming utenfor lokalet                   | - | returneres                |
| 2 stk samlekonvolutter ----- " ----- (for hvert valg) | - | returneres                |
| Samlekonvolutt omslagskonvolutter                     | - | returneres                |
| Samlekonvolutt ikke godkjente lister (hvit og blå)    | - | returneres                |
| Utstyr svaksynte                                      | - | returneres                |
| Oversiktsliste over godkjente partier - til oppslag   | - | kastes                    |

Oversikt åpningstider alle kretser - til oppslag	-	kastes
Stempelsverte	-	returneres
Innpakningsmateriell (papir, hyssing, klips, tape etc.)	-	returneres
Penner (kun sorte)	-	returneres
Skriveblokker	-	returneres
Tusj (rød)	-	returneres
Plakater	-	kastes
Navneskilt	-	returneres
Valgavlukker	-	Bringes rådhuset av vaktmesterteam etter valget

## MOTTAK AV UTSTYR FRA KRETSENE:

Kretsene leverer alt materiell til Servicetorget i Rådhuset fra kl 1800 på valgdagen.

Mottak: Grete og Anne Kristine

Ikke la "leverandør" gå før materiellet er kontrollert!

Arbeidsoppgaver:

- Merk mottatte urner m/stemmesedler med kretsens navn og nummer
- Sett forseglet urne med opptalte stemmegivninger uåpnet på anvist kontor
- Åpne forseglet pakke og sjekk innholdet:
  - møtebok
  - samlekonvolutt omslagskonvolutter (stemmegivninger fra velgere som ikke står i kretsens manntall)
  - samlekonvolutt tvilsomme stemmer (stemmegivninger fra velgere som er forhåndskrysset i kretsmanntallet)
  - avkryssingsmanntall

Sjekk deretter:

- At møtebok er riktig utfyllt
- At innholdet i samlekonvolutten med omslagskonvolutter stemmer med møteboka
- At innholdet i samlekonvolutten for tvilsomme stemmer stemmer med møteboka

Legg deretter møtebok, samlekonvolutter og kretsmanntall på anvist sted.

Event. overflødig materiell fra kretsen (papir, penner, lovverk, hovedmanntall etc..) settes til side.

Stemmestyrene er bedt om å ikke returnere ubrukte stemmesedler, men hvis det likevel skjer, legg listene langt unna brukte lister!

## FINTELLING STEMME:

NB! Forhånds- og valgtingsstemmer skal holdes adskilt!!

### Forhåndsstemmer:

Merket urner/esker med godkjente lister fra grovtelling settes på anvist plass sortert slik:

- Ordinære forhåndsstemmer
- Sent innkomne (20 konvolutter må holdes unna for telling sammen med sent innkomne)
- Tilsidelagt (må vurderes av valgstyret)

### Valgtingstemmer:

Merkede urner/esker med godkjente lister fra grovtelling settes på anvist plass:

- Kretser
- Stemmer fra særskilt omslag (fremmede)
- Tilsidelagt

### Kontroll og utskifting av lister:

- Kontroll lister
- Utskifting av ukurante lister
- Inndeling bunker (antall bestemmes av skanningsansvarlig)
- For- og bakside
- Skanning
- Merking/bortsetting urne/eske

Valgstyret (eller deler av det) må være tilstede under fintellingen i tilfelle det oppstår spørsmål som de må avklares.



## OPPGAVEFORDELING/TIDSPLAN - VALGTING:

### Grovtelling kurante forhåndsstemmer 10.09.07 fra kl 1600 i Rådhuset:

- Uttak lister/sortering Hallgeir, Knut, Torhild, Toril
- Oppsamling og merking tvilsomme st.givn./grovt. Hallgeir, Knut, Torhild, Toril
- Resultatliste (godkjennes av valgstyret) Toril/Britt
- Innmelding grovtellingsresultat forhåndsstemmer Britt kl 2000

Grovtelling valgtingsstemmer 10.09.07 fra kl 1800/2000 i kretsene:

### HUSK! Hold kommunestyresedler og fylkestingssedler adskilt ved opptelling!

Stemmestyrene med unntak av Kråkvåg og Storfosna teller opp (kommunestyresedler og fylkestingssedler hver for seg) først og fremst antall lister usortert (totalt antall noteres i møtebok), listene sorteres og grovtelles deretter partivis og antall pr parti føres i møtebok.

Kråkvåg bringer sine stemmesedler til Storfosna. Stemmesedlene fra disse kretsene blandes så sammen (kommunestyresedler og fylkestingssedler hver for seg), grovtelles først usortert, så partivis og slås sammen til en tellekrets (krets 8000).

Stemmestyret på Opphaug styrkes med ambulerende tellekorps (ved behov) ca kl. 2000.

Stemmestyret i Rådhuset styrkes med et tellekorps (ved behov) ca kl. 2000.

Ved grovtelling skal:

- Totalt antall sedler før sortering telles opp mot antall kryss i manntallet
- sedlene brettes ut
- kontroller stempel
- legges i samme retning
- sorteres partivis (henholdsvis kommune- og fylkesting hver for seg)
- pakkes og legges i forseglet urne (hhv. kommune- og fylkesting hver for seg)
- tvilsomme/ukurante (ustemplede, rettinger som ikke samsvarer med veiledning s. 2 på stemmeseddel) og blanke stemmesedler legges for seg (som merkes med kretsnavn og nummer)
- fremmedstemmer tas ut og legges i sine respektive samlekonvolutter.
- Ingen tvilsomme, ukurante, blanke eller fremmedstemmer skal være med i det ordinære grovtellingsresultatet - disse skal medbringes til Rådhuset og leveres valgstyret for godkjenning.
- Stemmestyrene bringer valgmateriellet (forseglet eske med: stemmesedler, møtebøker, samlekonvolutter, kretsmanntall og overflødig materiell som papir, penner, lovverk etc.) til rådhuset snarest mulig etter at grovtelling er gjennomført.
- **NB!** Ubrukte valglister returneres ikke!!

Mottak i rådhuset går gjennom og sjekker innlevert materiale mot materielliste og at møtebok og innhold i samlekonvolutter er riktig ihht møtebok. Forseglede esker med opptalte stemmesedler - settes på anvist plass.

Møtebok samlekonvolutter og kretsmanntall legges på anvist sted til Valgstyret.

Britt oppsummerer og avmelder grovtellingsresultatet ihht instruksjon fra departementet så snart som overhodet mulig etter kl 2000.

Betjening kantine: Selvbetjening/Ida

Mottak/kontroll utstyr fra kretsene 10.09.07 fra kl 1830 i Rådhuset:  
Administrative medhjelpere kontrollerer ankommet materiell fra kretsene - starttidspunkt kl 1830 (Grete/Anne Kristine), se egen veiledning for "mottak av utstyr fra kretsene".  
Disse bringer også stemmestyrenes møtebøker, kretsmanntall og samlekonvolutter til anvist sted på Britt sitt kontor.

### Behandling fremmede stemmegivninger (valgting) 10.09.07 ca kl 2030 i Rådhuset:

- Kryssing aktuelt manntall/godkjenning eller forkastning Valgstyret
- Oppsamling og merking forkastede stemmegivninger (i skrapkasse) Valgstyret
- Oppsamling og levering tellekorps til grovtelling (godkjente) Britt

Føres i egen krets i Valg07.

Skanning kan ikke starte før dette er gjennomført!

### Behandling tvilsomme stemmer (valgting) 10.09.07 ca kl 2030 i Rådhuset:

- Godkjenning eller forkastelse Valgstyret
- Oppsamling og merking forkastede stemmer (i skrapkasse) Valgstyret
- Oppsamling og levering tellekorps til grovtelling (godkjente) Britt

Føres i egen krets i Valg07.

Skanning kan ikke starte før dette er gjennomført!

### Fintelling forhåndsstemmer ca kl 2100 i Rådhuset:

Alle behandlede forhåndsstemmer må før skanningen starter være blandet sammen med de ordinære forhåndsstemmene.

NB! Fintellingen foretas optisk (Egen rutine! - utarbeides av skanningsansvarlig)

Ansvarlig: Kirsten & Heidi

Innmelding resultat: Britt ca. kl 2130

### Fintelling valgtingsstemmer ca kl 2130 i Rådhuset:

Alle behandlede valgtingsstemmer må før skanningen starter være blandet sammen med de ordinære valgtingsstemmene.

NB! Fintellingen foretas optisk (Egen rutine! - skanningsansvarlig)

Ansvarlige: Kirsten og Heidi

Innmelding resultat: Britt ca kl 2230

### Valgbok:

Valgboka ajourføres (Britt) og antas klar for underskrift av valgstyret kl 0900 tirsdag 11.09.07.

Se forøvrig: Tidsplan PP-presentasjon for stemmestyrene.

## TIDSPLAN AVVIKLING VALGTING 2007

Tidspunktene kan bli litt forskjøvet da vi ikke er helt sikre på bruk av tid ihht optisk lesing/fintelling.

Dato:	Start kl:	Oppgave:	Ansvarlige:
Tirsdag 28.08.09	0900	Opplæring stemmestyrene Utlevering valgmateriell kretsene	Britt, Toril
Mandag 10.09.07	1000	Åpning valgting - Rådhuset	Stemmestyret
Mandag 10.09.07	1200	Åpning valgting - Kretsene	Stemmestyrene
Mandag 10.09.07	1600	Prøving forhåndsstemmer Behandling tvilsomme forh.st. Grovtelling forhåndsstemmer	Fra valgstyret: Hallgeir, Rolf og Torhild (+ Toril, Britt)
Mandag 10.09.07	1600	Oppmøte valggeneral + NK	Britt, Toril
Mandag 10.09.07	1830	Oppmøte/briefing valgfunksjonærer (adm. Personell)	Kirsten, Heidi, Grete, Anne Kristine og Ida
Mandag 10.09.07	1800/2000	Grovtelling valgtingsstemmer kretsene	Stemmestyrene (+ ambulerende tellekorps)
Mandag 10.09.07	Fra 1830	Start mottak materiell fra kretsene	Grete, Anne Kristine
Mandag 10.09.07	2000	Rapportering grovtelling forh.st.	Britt
Mandag 10.09.07	2030	Behandling fremmede- og tvilsomme valgtingsstemmegivninger/stemmer	Valgstyret (+ Toril, Britt)
Mandag 10.09.07	2030	Grovtelling behandlede valgtingsstemmegivninger/stemmer	Tellekorps/ valgfunksjonærer
Mandag 10.09.07	2045	Rapportering grovtelling valgtingsstemmer	Britt
Mandag 10.09.07	2100	Fintelling/optisk lesing forhåndsstemmer	Kirsten/Heidi
Mandag 10.09.07	2130	Fintelling/optisk lesing valgting	Kirsten/Heidi
Mandag 10.09.07	2130	Rapport fintelling f.h.stemmer	Britt
Mandag 10.09.07	2230	Rapport fintelling valgtingstemmer	Britt
Mandag 10.09.07	2230	Rapport endelig valgresultat	Britt
Tirsdag 11.09.07	0800	Slutføring valgbok	Leder/sekretær
Tirsdag 11.09.07	0900	Underskrift valgbok	Valgstyret
Tirsdag 11.09.07	1000	Pakking/kjøring til Bjugn for forsendelse til fylket	Britt/Toril

## REGISTRERING I VALGSYSTEMET (VALG2007)

Britt/Toril registrer fortløpende i valgsystemet:

- Stemmegivning forhånd (1 omgang)
- Stemmegivning krets valgting (7 omganger)
- Særskilt omslag valgting (1 omgang)
- Stemmetall forhånd (3x2 omganger - grovtelling)
- Stemmetall valgting (10x2 omganger - grovtelling)

Ihht. omganger - se siste side "oversikt tellekretser i valgsystemet".

Kirsti må være til stede i tilfelle det skjer noe med systemene.

### RAPPORTERING:

Britt/Toril rapporterer følgende så snart det er klart, men ikke før kl. 2000:

- Foreløpig opptelling forhånd x 2 (minus de 20 tilsidelagte)
- Foreløpig opptelling valgting x 2 (inn ringte resultater fra grovtelling kretsene)
- Endelig opptelling forhånd x 2 (her kommer de 20 avlagte som er godkjent av valgstyret fra forhåndsstemmene med))
- Endelig opptelling valgting x 2 (her kommer alle tvilsomme etc. som er godkjent av valgstyret med)

Via valgsystemet (stemmetallsinnrapportering) og import i valgnatt.

Rapporter:

Vi må på forhånd bli enige om hvilke rapporter vi skriver ut til offentligheten etter fintellingen (fordeling av representanter i kommunestyret og kandidat kåring) - avklares med valgstyreleder senest på valgdagen.

### FØRING VALGBOK:

Britt fører valgboka via valgsystemet (valgstyrets møtebok)

Toril kvalitetssikrer valgstyrets møtebok.

Valgstyret underskriver møteboka straks den er klar og kvalitetssikret, enten mandag kveld eller tirsdag morgen ihht timeplan.

### ETTERARBEID:

Oversendelse til fylkesvalgsstyret og annet etterarbeid ivaretas av Britt/Toril.

Det er Bjugn sin tur til å sørge for transport til fylket av valgmateriell fra Ørland og Bjugn.

## OVERSIKT TELLEKRETSER I VALGSYSTEMET:

Forhånd:                    9900 Valgstyret  
                                 9903 Lagt til side/tvilsomme  
                                 9904 Sent innkomne (mandag) + 20 tilsidelagte

Valgting:                    01 Kråkvåg  
                                 02 Storfosna  
                                 03 Garten  
                                 04 Grande  
                                 05 Hårberg  
                                 06 Uthaug  
                                 07 Opphaug  
                                 8000 Kråkvåg/Storfosna  
                                 9902 Stemmer i særskilt omslag (fremmede m.m.)  
                                 9903 Lagt til side/tvilsomme (side 2 i st.styrenes møtebok)

Dette er likt for begge valg, men esker/konvolutter/urner må merkes tydelig med aktuelt kretsnummer og kretsnavn, hvilket valg det gjelder og om det er forhånd eller valgting.

Tilsvarende merking på forsida til "buntene" ved skanning!

Med hilsen

Britt Brevik  
saksbehandler